

PSSS - „*POLJOSAVET*” DOO - LOZNICA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

AGROBILTEN

Broj VIII/2018.

06.08.2018.

tiraž 300 primeraka

Poljoprivredna savetodavna stručna služba grada
Loznica i opština Mali Zvornik, Krupanj i Ljubovija

SADRŽAJ:

Tip goveda za proizvodnju mleka	
Gordana Vujaklija.....	3
Proizvodnja luka srebrnjaka	
Milica Popadić	3
Načini korišćenja soje	
Milenko Đurić	4
Spremanje kukuruzne silaže	
Dušan Despotović	5
Nega zasada jagode posle berbe	
Zlatica Krsmanović	6
Unapređenje biljne proizvodnje uz primenu dobre poljoprivredne prakse uz pravilnu upotrebu sredstava za zaštitu bilja principom integralne proizvodnje voća	
Radmila Čalić.....	7
Podsticaji za nabavku kvalitetnih priplodnih grla za unapređenje primarne stočarske proizvodnje	
Živko Stefanović.....	9
• Dominantne cene žive stoke -stočne pijace	10
• Dominantne cene žitarica i stočne hrane.....	10
• Dominantne cene voća	11
• Dominantne cene povrća.....	11

Tip goveda za proizvodnju mleka

Mlečni tip goveda nastao je intenziviranjem poljoprivredne proizvodnje i porastom životnog standarda ljudi kada je počela da raste potrošnja i potražnja mleka i kada je mleko počelo da se proizvodi kao roba za tržište. Ako posmatramo globalno, u svetu postoji nedostatak mleka. Slična je i situacija sa kvalitetnim mlečnim prerađevinama jer svet živi sve bolje i sve je više ljudi koji mogu da kupe kvalitetne proizvode. Proizvodnja mleka u svetu zasniva se na dve rase. To je na prvom mestu „Holštajn rasa“ i sve velike investicije u nove farme širom sveta se baziraju na njoj a druga rasa je malena „Džerzej rasa“ koja ima čitav niz prednosti, a naročito se te prednosti pokazuju u novonastalim klimatskim promenama.

Mlečni tip goveda se u morfološkom pogledu odlikuje time što ima suhu i finu građu tela, sa užim prednjim i razvijenijim zadnjim delom tela i dobro formiranim vimenom. Grla koja su selekcionisana na ekstremnu mlečnost imaju ispoljene koštane kvrge i izražena rebra prekrivena tankom kožom, što je čest slučaj kod „Džerzej rase“ zatim finu i prefinjenu konstituciju. Goveda mlečnog tipa imaju suhu i laku glavu sa krupnim i živahnim očima. Rogovi su mali nadnose se iznad čeone površine, a čeoni i lični deo su gotovo iste širine tako da glava gledana sprema ima pravougaoni oblik. Profil glave je ravan a samo izuzetno može biti ulegnut. Uši su tanke i po ivici sa unutrašnje strane obrasle tankim i kratkim dlačicama što ukazuje na finu konstituciju životinje. **Vrat je dug i relativno uzan sa velikim brojem kožnih nabora, koji počinju od donje vilice. Ova karakteristika goveda mlečnog tipa je morfološka indikacija povećane mlečnosti.**

Trup je dugačak, dubok, širi u zadnjem delu a relativno uzan u prednjem delu tela. Rebra imaju kos položaj na kičmeni stub tako da zatvaraju srastajući sa kičmom ugao od oko 140° . Telo se širi prema zadnjem delu tela, greben je dug i dosta uzan a kosti lopatice su dugačke, uzane i koso postavljene. Leđa su dugačka a leđna linija je ravna. Sapi su razvijene po dužini i širini a po položaju su ravne tako da služe kao odlična podloga razvijenom vimenu i pružaju mogućnost da se pri selekciji poveća proizvodnja mesa, da se na ovom delu tela formiraju veće količine mišićnih masa. koren repa je po pravilu dobro nasaden, a usled razvijene širine sapi i izražene dužine grudi potencirane su gladne jame.

Vime mlečnih goveda je veoma razvijeno. Ono je veliko, duboko i prostrano. S prednje strane pruža se potbušno sve do mlečne jame a sa zadnje strane prema mlečnom ogledalu. Svi mlečni znaci su naglašeni: mlečno ogledalo, mlečne vene i mlečna jama. Zadnje četvrtine vimena su dublje od prednjih. Grla su mlečnija ukoliko je intenzivniji promet materije u njihovom organizmu. Krave koje postižu rekordne količine kmeka imaju uvećan metabolizam za dva do tri puta od krava koje postižu prosečnu mlečnost u istoj populaciji.

Milica Popadić, dipl. ing. ratarstva i povrtarstva

Proizvodnja luka srebrnjaka

U toku avgusta meseca treba započeti pripremu zemljišta za setvu i sadnju luka srebrnjaka koji je namenjen za prolećnu potrošnju mladog luka ili za proizvodnju zrelih lukovica u toku juna meseca. Najpoznatija gajena sorta je majski srebrnjak, a naziv srebrnjak dobijen je po belim ovojnim listovima lukovice.

Ovo povrće uglavnom dolazi posle useva koji se skidaju tokom juna i jula meseca odnosno kada su njive slobodne od drugih useva tako da je potrebno na vreme izvršiti osnovne agrotehničke

mere kao što su osnovna obrada (oranje), đubrenje sa 200 do 300 kg/ha NPK (8:16:24) i površinska priprema zemljišta.

Za setvu se priprema leja širine oko 120 cm proizvoljne dužine. Najčešća greška proizvođača je setva omaške. Setva se obavlja u redove na rastojanju od oko 5 cm i na dubinu oko 2 cm. Najpoželjnije rastojanje u redu je 25 cm kako bi se dobio što kvalitetniji rasad. Posle setve seme je potrebno prekriti kompostom ili kvalitetnom zemljom i dobro zaliti. Do momenta rasađivanja treba primenjivati redovne mere nege kao što su zalivanje, prihranjivanje i po potrebi zaštita.

Rasađivanje na manjim površinama obavlja se ručno, a na većim mašinski. Biljke se rasađuju u trake, s tim što je u redu rastojanje 4-5 cm, a kasnije se proređuju sve do sklopa koji je potreban za pravilan rast lukovice. Nakon rasađivanja se obavlja zalivanje. U ovoj proizvodnji zalivanje je potrebno obavljati u proleće ako nema dovoljno vlage, uz prihranjivanje useva jednom ili u dva navrata sa 200-300 kg/ha NPK (8:16:24) ili sa oko 150 kg/ha KAN (27%N) ukoliko je usev izrazito slab.

Pored proizvodnje luka srebrnjaka iz direktne setve i iz rasada može se obavljati i sadnja iz arpadžika od početka septembra do kraja oktobra. Sadi se u trake od 4-6 redova na rastojanju od 20 cm između redova i 40 cm između traka. U redu se rastojanje kreće od 3-10 cm a može i češće ukoliko se vrši sukcesivno čupanje mladog luka u rano proleće. Dalje mere nege su kao pri redovnoj proizvodnji direktnom setvom, a sastoje se od zaštite useva od korova, bolesti, štetočina i zalivanja u drugom delu vegetacije ukoliko je to potrebno.

Luk srebrnjak, zavisno od sorte, dospeva početkom juna. Zrele lukovice srebrnjaka čuvaju se kratko, mesec do mesec i po dana, a u kontrolisanim uslovima (hladnjačama) znatno duže. Uz pravilnu agrotehniku mogu se ostvariti prinosi 30-40 tona po hektaru.

Milenko Đurić, dipl ing. ratarstva i povrtarstva

Načini korišćenja soje

Soja u sebi sadrži preko 40% proteina, preko 20% ulja i preko 30% ugljenih hidrata. Belančevine iz soje imaju u sebi sve esencijalne aminokiseline pa su jako visoke biološke vrednosti. Žetva soje za zrno se obavlja u u punoj zrelosti ili ranije pre potpunog sazrevanja svih mahuna. Najbolje vreme za žetvu soje je kada je usev bez lišća sa mrkim ili žutim mahunama. Seme je tada sa vlagom od 13 do 14%, tvrdo, potpuno formirano. Kod zrele soje kada se protrese stablo čuje se zveckanje zrna u mahunama. U takvim uslovima žetvu soje treba obaviti u što kraćem vremenskom roku jer zrele mahune mogu da pucaju a pogotovu ako se desi da se u tom periodu smenjuje kišovito-vlažno vreme i lepi sunčani dani. Takođe ni žetvu soje ne treba obavljati suviše rano kada dok veći deo zrna nije potpuno zreo što može predstavljati problem kako u žetvi tako i u skladištenju semena.

U godinama sa većom količinom padavina soja neravnomerno sazreva. U takvim slučajevima mahune i seme su u najvećem procentu zreli a lišće naročito u gornjem delu stabla ostane zeleno ili poluzeleno. U ovakvim uslovima je jako teško izvršiti vršaj useva za zrno jer je otežan rad kombajna zbog zelene mase a povećana je vlažnost zrna. U uslovima kasnijeg sazrevanja obavlja se desikacija. Po definiciji desikacija je na veštački način izazvano sušenje lišća i ostalih zelenih delova biljke kao i korovskih biljaka u soji. Desikacija se izvodi tretiranjem useva hemijskim preparatima koji su za to namenjeni i kod kojih to jasno piše u uputstvu za upotrebu. Desikacija sa herbicidima na bazi glifosata nije preporučljiva a u pojedinim zemljama kao što je Nemačka je i zabranjena. Na tretiranim biljkama(soja i korovi) se vrlo brzo suši lišće i otpada.

Za desikaciju soje se koristi od 300 do 600 l vode po ha. Prilikom desikacije mora se povesti računa o vremenu obavljanja ove agrotehničke operacije. Ukoliko se rano pristupi može doći do prekidanja nalivanja zrna u mahunama tako da se dobija zrno slabijeg kvaliteta. Pravo vreme za desikaciju je kada na većini biljaka lišće požuti i počne da opada sa stabljike a vlaga u zrnu se kreće oko 30 do 40%. To je faza tehnološke zrelosti soje. U zavisnosti od izabranog preparata kao i stanja useva na kom je vršena desikacija žetva soje se može obaviti za 4 do 14 dana od dana primene. Slamu soje sa parcela na kojima je vršena desikacija bi trebalo istarupirati i uneti u zemljište oranjem ili iskoristiti kao biomasu za grejanje.

Soja se takođe koristi i kao kabasta stočna hrana gde se upotrebljavaju vegetativni organi stablo i list kada se soja kosi u zeleno ili se koristi slama posle žetve. Vegetativni delovi biljke sadrže velike količine hranljivih materija, naročito belančevina koje se najviše nalaze u lišću. U zelenoj stabljici i lišću nalazi se oko 15% belančevina, oko 45% ugljenih hidrata i oko 10% mineralnih materija. Kod korišćenja soje "na zeleno" razlikujemo dva načina: a) prvi način je košenje soje u zelenom stanju, sušenje u otkosima i baliranje. Kako se soja duže suši potrebno je pokositi kada se zna da nailazi duži period suvog i toplog vremena tako da se pokošena masa brže prosuši. b) drugi način je siliranje pokošene mase soje a u poslednje vreme to se radi u kombinaciji sa kukuruznom silažom koji ima u sebi manje proteina tako da se ove dve biljke dobro dopunjuju i soja povećava sadržaj proteina i njihovih aminokiselina.

Slama soje koja je ostala na parceli posle redovnog vršaja za zrno se koristi kao stočna hrana, zaorava u cilju popravljavanja organske materije u zemljištu ili kao biomasa za grejanje.

Dušan Despotović, dipl. ing. ratarstva i povrtarstva

Spremanje kukuruzne silaže

Najrazvijenije zemlje sveta koriste kukuruznu silažu kao osnovni izvor hrane za preživare iz sledećih razloga:

- daje najviši prinos hrane po ha
- žetva je potpuno mehanizovana i brza
- postupak siliranja je jednostavan
- obezbeđuje visok sadržaj energije
- obezbeđuje visoku hranljivu vrednost
- sigurna hrana u toku čitave godine
- troškovi skladištenja su minimalni.

Da bi silaža bila dobrog kvaliteta potrebno je ispuniti nekoliko uslova vrlo bitnih za njenu pripremu. Pravilan **izbor hibrida** ovde ima izuzetan značaj. Odlični silažni hibridi su oni koji: daju visok prinos zrna, imaju visok prinos ukupne suve materije biljke, stabilni su u proizvodnji, pravilne grupe zrenja za dato područje, imaju visoku svarljivost. Udeo zrna, odnosno klipa, u ukupnoj zelenoj masi predstavlja najznačajniji preduslov za spremanje kvalitetne silaže. Ovo proizilazi iz činjenice da zrno daje 80% više neto energije laktacije nego zelena masa, a u isto vreme predstavlja najsvarljiviji deo kod kukuruza.

Kvalitet same silaže u velikoj meri će zavistiti od **momenta i načina žetve** i na to treba posebno obratiti pažnju. Različita zrelost kukuruza u momentu žetve utiče na svarljivost kod

životinja te i na samu proizvodnju mleka ili mesa. Uobičajeno je da se silaža počne pripremati kada je **mlečna linija zrna između 1/4 i 2/3 celog zrna**. Tada je ukupna vlaga između 72% i 63%.

Najpovoljniji momenat za spremanje silaže kada mlečna linija dostigne 1/2 do 2/3 zrna. Tada je najpovoljniji odnos suve materije (34 do 37%) u ukupnoj masi silaže što daje preduslove za spremanje silaže vrhunskog kvaliteta. U isto vreme postiže se najoptimalniji odnos između vlakana, skroba (energetski deo) i proteina što daje silažu vrlo visoke svarljivosti te visoku proizvodnju mleka ili mesa.

Drugi faktor koji u velikoj meri utiče da li će silaža biti boljeg ili lošijeg kvaliteta predstavlja visina košenja. Mnogi proizvođači „jure“ visinu prinosa zelene mase ne vodeći računa o njenom kvalitetu. Pravilo je da niska kosidba oko 10 cm od zemlje povećava ukupan prinos, ali u isto vreme smanjuje svarljivost i energiju silaže. U isto vreme niska kosidba povećava opasnost od unošenja delića zemlje, koji se nalaze na prizemnom delu stabla, što može dovesti do kvarenja silaže i loših performansi kod životinja. Suprotno visoka kosidba od 50 cm od zemlje maksimalno povećava svarljivost, a time i produkciju mleka, ali u isto vreme umanjuje ukupan prinos mase po ha. Proizvođači treba sami da odrede optimum prinosa mase i same svarljivosti (kvalitet) silaže kako bi se postigao maksimalni učinak na životinjama. Preporučuje se visina otkosa oko 20 cm, čime se postiže visok prinos zelene mase, a da se u isto vreme ostvaruje visoka svarljivost.

Zlatica Krsmanović, dipl. ing. voćarstva i vinogradarstva

Nega zasada jagode posle berbe

Tokom jula i avgusta meseca ima dosta posla u proizvodnim zasadima jagode a još više na parcelama na kojima se podiže zasad ili je tek posađen. Tokom avgusta ili do kraja septembra se podnose i zahtevi za ostavarenje podsticajnih sredstava za sadni materijal jagode.

Poslednjih godina se podižu savremeni zasadi sa bankovima na foliji i sa sistemom za navodnjavanje. Najbolje vreme za podizanje ovakvih zasada je upravo jul ili avgust mesec, odnosno od sredine jula do 20-og avgusta. Zasadi podignuti u ovom periodu daju odlične prinose u prvoj godini po sadnji za razliku od kasnije podignutih zasada ili onih koji se podižu u proleće kada se, što se tiče prinosa, gubi godina. Prolećna sadnja ima opravdanja samo ako se zasadi podižu na većim nadmorskim visinama gde je potrebno bolje ukorenjavanje bokora koje se postiže ovom sadnjom.

Prilikom podizanja zasada obratiti pažnju na: izbor zemljišta i položaja, pripremu zemljišta, izbor sadnog materijala, negu zasada posle berbe.

Priprema roda jagode za sledeću godinu počinje odmah posle berbe. Koliko će se cvetnih pupoljaka diferencirati (tokom jeseni, od septembra do polovine novembra) najviše zavisi od primenjenih agrotehničkih mera posle berbe: uklanjanje stolona, uklanjanje starog lišća, održavanje i obrada zemljišta, uništavanje korova, đubrenje, navodnjavanje i zaštita od bolesti i štetočina.

Posle berbe jagode potrebno je nastaviti uklanjanje stolona sa živićima u više navrata, odnosno sve dok izbijaju. Jagode bez stolona i živića daju mnogo veći prinos, čak 50 – 70% od onih sa stolonima i živićima. Stoloni se mogu zakidati noktima, makazama ili pri redovnoj obradi kultiviranjem. Pri radu paziti da se stoloni ne vuku kako ne bi došlo do povređivanja bokora jagode. Istovremeno je potrebno uklanjati staro i oštećeno lišće uz obavezno čišćenje i iznošenje iz zasada jer je takvo lišće nosioc patogena za širenje bolesti u zasadu. Kompletna lisna masa u redu može se pokositi ili iseći 20-30 dana po završenoj berbi. Posle toga obaviti dezinfekciju bakarnim preparatima.

Održavanje zemljišta podrazumeva redovno košenje ili kultiviranje između redova i uništavanje korova u redu. Pojava korova u redovima odnosno trakama danas je mnogo manja jer se novi zasadi podižu na foliji. Suzbijanje korova između redova može se obavljati i herbicidima.

Navodnjavanje jagode je praktično osnova nove tehnologije proizvodnje i svi novi zasadi podrazumevaju instalisan sistem za navodnjavanje. Ako je posle berbe sušan period potrebno je povremeno uključivati sistem za navodnjavanje radi što boljeg formiranja cvetnih pupoljaka.

U periodu posle berbe jagode neophodna je i zaštita od bolesti i štetočina. Prva zaštita se obavlja odmah nakon berbe i uklanjanja i iznošenja starog lišća iz zasada koje je nosioc zaraze u zasadu. Druga obavezna zaštita je početkom septembra, a ako ima potrebe bakarna sredstva se mogu koristiti i u više navrata, kada je vlažno i kišovito vreme..

Osnovno đubrenje jagode se obavlja tokom septembra meseca NPK đubrivom namenjenim za voćarstvo na osnovu preporuke posle agrohemijske analize.

Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede i ove godine kao i predhodnih godina stimuliše i potpomaže podizanje zasada jagode davanjem podsticaja za kvalitetan sadni materijal. Naime, oni proizvođači koji su podigli zasade jagode u I i II kvartalu po novoj tehnologiji – na bankovima, foliji i sa sistemom za navodnjavanje mogu do 31. 08. 2018. god. podneti zahtev za podsticajna sredstva MPŠV. Ako zasad podižu tokom III kvartala zahtevi se mogu podneti do 30.09.2018.god. Minimalna površina zasada za ostvarenje podsticaja jeste 0,10ha.

Radmila Čalić, dipl. ing.zaštite bilja

Unapređenje biljne proizvodnje uz primenu dobre poljoprivredne prakse uz pravilnu upotrebu sredstava za zaštitu bilja principom integralne proizvodnje voća

Dokora su na prvom mestu u zaštiti bilja bile hemijske mere, dok danas zbog sve veće zabrinutosti javnosti oko zdravstvene ispravnosti hrane i rezidua pesticida, prednost imaju integralna proizvodnja i biološke mere. Da bi se smanjili rizici proizvodnje i obezbedili standardi, EU je kao rešenje uvela **Principe integralne proizvodnje voća** – ekonomska proizvodnja zasnovana na naučnim principima koja povećava učešće struke i nauke u proizvodnji. U integralnoj zaštiti, tretiranja se vrše samo ako brojnost štetočina pređe pragove tolerancije, zaštita se radi po sortama, ali ne ista za ceo voćnjak, karence su duže od registrovanih čime se smanjuje rizik,a povećava zdravstvena bezbednost voća i količina preparata se određuje prema zapremini krune. Integralna zaštita bilja jeste održivi pristup u suzbijanju štetnih organizama primenom

agrotehničkih, fizičkih, bioloških i hemijskih mera, na način na koji se minimalizuju ekonomski, zdravstveni i rizici po životnu sredinu. U principu, IPM predstavlja skup mera dobre poljoprivredne prakse koje su neophodne u proizvodnji produktivnih i profitabilnih proizvoda na održivi način. Prednosti IPM-a su:

- 1) Novi proizvodi i inovativne metode – u zaštiti bilja se razvijaju kako bi uzgajivači maksimalno uvećali svoje prinose.
- 2) Mogućnost smanjenja gubitaka prinosa pravovremenom primenom efikasnih IPM strategija – za proizvođače znači dobijanje kvalitetnih proizvoda koji se mogu ponuditi po prihvatljivoj ceni, a za društvo održavanje ekološki sigurne životne sredine.
- 3) Racionalna primena pesticida – omogućuje smanjenje njihovog potencijalno štetnog uticaja na životnu sredinu;
- 4) Poboljšanje saradnje između proizvođača, savetodavne službe i industrije.

Integralna zaštita bilja od prouzrokovača bolesti podrazumeva primenu niza mera za prevenciju i suzbijanje bolesti u usevima ili zasadima – analiziranje opasnosti kako bi se identifikovao infektivni potencijal i preduzele preventivne ili kurativne mere i minimalizovao rizik nastanka infekcije i njenog daljeg širenja. Tokom vegetacione sezone sprovodi se i redovan monitoring kako bi se odlučilo da li je i koja vrsta mera, potrebna u cilju sprečavanja razvoja određenog oboljenja. Primena sredstava za zaštitu bilja moguća je samo onda kada je opravdana i kada se primenjuju maksimalno selektivni, minimalno toksični, najmanje perzistentni i štetni preparati za čovekovo zdravlje i životnu sredinu. Proizvodi koji ispunjavaju ove kriterijume definišu posebni standardi za integralnu proizvodnju, koji treba da sadrže informacije o najmanje dve vrste prirodnih neprijatelja štetnih organizama koji moraju biti zastupljeni u svakom usevu/zasadu. Ovo znači da se sredstva za zaštitu bilja koja su toksična za ove vrste ne smeju primenjivati. Da bi se pesticidi primenjivali po principu integralne zaštite, mora se sprovesti redovan monitoring insekata, bolesti i korova, uz primenu zvanično ustanovljenih metoda procene stanja brojnosti koje odgovaraju određenom regionu ili lokalitetu. Za svaku štetočinu ili prouzrokovača oboljenja, prosečan nivo infekcije, ili rizik od oštećenja, potrebno je proceniti, i na osnovu naučno ustanovljenog praga štetnosti, doneti odluku o primeni pesticida. Važno je da populacije najvažnijih prirodnih neprijatelja štetočina ostanu očuvane. Ako su potrebne dodatne mere zaštite, preporučuju se biološke, genetičke ili biotehnoške mere. Institucije koje sprovode integralnu zaštitu bilja moraju formirati strategiju za sprečavanje pojave rezistentnosti kod štetočina i prouzrokovača bolesti. Ova strategija podrazumeva rotaciju primene pesticida različitih mehanizama delovanja, dok se broj tretiranja grupama fungicida, kod kojih postoji rizik od razvoja rezistentnosti, mora ograničiti na maksimalno tri tretiranja godišnje. Pesticidi koji ispunjavaju navedene kriterijume, a koji su dostupni na tržištu, moraju biti navedeni na listi odobrenih proizvoda regionalnog standarda za integralnu proizvodnju, uz ograničenja gde je neophodno. Primena svih ostalih proizvoda mora biti zabranjena uz obrazloženje. U ovoj klasifikaciji treba uzeti u obzir sledeće kriterijume: toksičnost za ljude, toksičnost za glavne prirodne neprijatelje, toksičnost za ostale organizme, zagađenje površinskih i podzemnih voda, mogućnost stimulacije štetočina, selektivnost, perzistentnost, nepotpune informacije o proizvodu i neophodnost upotrebe. Na osnovu ovih kriterijuma, u cilju sprečavanja nastanka rezistencije, vrši se istovremena primena više preparata ili rotacija preparata sa različitim mehanizmima delovanja. U integralnoj proizvodnji neophodno je i praćenje maksimalno dozvoljenog nivoa ostataka pesticida. Pesticide ne bi trebalo primenjivati 21 dan pre berbe. Međutim, u sezonama koje su veoma kišovite i/ili postoji visok rizik pojave štetočina ili bolesti krajem leta, insekticidi ili fungicidi mogu se primenjivati bliže datumu berbe, ali ne ukoliko je planiran i tretman fungicidima posle berbe. Značajano je da se prskalice koriste na bezbedan i efikasan način i da se u upotrebu postepeno uvode novi modeli koji obezbeđuju sigurnu i efikasnu primenu pesticida. Da bi se sprečilo zagađenje vodotokova driftom,

obavezno je postojanje zaštitnih pojaseva. Ukoliko je moguće, u modernim intenzivnim zasadima voća, pri kupovini novih prskalica, treba birati dizajn sa transverzalnim tokom ili tunelske prskalice koje obezbeđuju da se količina preparata koja nije dospela do tretirane biljke sakupi i reciklira. Preuzeti delovi teksta "Koncepti integralne proizvodnje jabuke i kruške) autori: Milovan M. Veličković i Jelena M. Golijan.

Živko Stefanović, dipl.ing za agroekonomiju

Podsticaji za nabavku kvalitetnih priplodnih grla za unapređenje primarne stočarske proizvodnje

Podsticaji se odnose na podršku programu za unapređenje primarne stočarske proizvodnje koji obuhvata nabavku kvalitetnih priplodnih:

1. **grla goveda**, i to: junica tovnih rasa starosti od deset do 34 meseca u momentu izdavanja računa o nabavci; junica mlečnih i kombinovanih rasa starosti od 12 do 31 mesec u momentu izdavanja računa o nabavci; bikova tovnih rasa starosti od 12 do 34 meseca u momentu izdavanja računa o nabavci,
2. **grla ovaca i koza**, i to: ovaca – dviski starosti od šest do 18 meseci u momentu izdavanja računa o nabavci; koza- dviski starosti od šest do 18 meseci u momentu izdavanja računa o nabavci; dvisci starosti od šest do 18 meseci u momentu izdavanja računa o nabavci,
3. **grla svinja**, i to: nazimica starosti od sedam do 12 meseci u momentu izdavanja računa o nabavci; suprasnih nazimica od devet do 12 meseci u momentu izdavanja računa o nabavci; nerastova starosti od sedam do 12 meseci u momentu izdavanja računa o nabavci,
4. **pčelinjih matice**.

Pravo na podsticaje mogu ostvariti lica koja su upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava i nalaze se u aktivnom statusu, i to: fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva; preduzetnik; privredno društvo; zemljoradnička zadruga; srednja škola; naučnoistraživačka organizacija u oblasti poljoprivrede i manastir.

Pravo na podsticaj se ostvaruje ukoliko je investiciju u nabavku kvalitetnog priplodnog grla, odnosno kvalitetne priplodne pčelinje matice koja je predmet zahteva realizovana u periodu od 16. oktobra prethodne kalendarske godine, a najkasnije do dana podnošenja zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje, da je vlasnik životinje, da je iznos pojedinačnog računa za nabavku kvalitetnog priplodnog grla veći od 100.000 dinara, da na gazdinstvu ima najmanje tri a najviše 100 krava mlečnih, najmanje 10 a najviše 400 grla ovaca i koza, najmanje 10 a najviše 1000 grla svinja, najmanje pet a najviše 500 košnica pčela.

Postupak za ostvarivanje prava na podsticaje pokreće se podnošenjem zahteva za ostvarivanje prava na podsticaj ministarstvu nadležnom za poslove poljoprivrede – Upravi za agrarna plaćanja za svaku kalendarsku godinu, **u periodu od 1. jula do 15. oktobra** tekuće godine. Uz zahtev se dostavljaju: račun, otpremnica, dokaz o plaćanju, uverenja o izmirenim dospelim obavezama po osnovu javnih prihoda, uverenje o zdravstvenom stanju životinja i pedigree za grla koja su predmet zahteva.

Podsticaji se utvrđuju u procentualnom iznosu od **50%** od vrednosti realizovane prihvatljive investicije umanjene za iznos sredstava na ime poreza na dodatu vrednost, odnosno 65% u područjima sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi. Najviši ukupni iznos podsticaja koji korisnik podsticaja može da ostvari po zahtevu je 3.000.000 dinara. Uredbom o raspodeli podsticaja za 2018.godinu, za ovaj podsticaj je opredeljeno 150 miliona dinara.

Dominantne cene žive stoke na pijacama u Srbiji za jul 2018. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija										Vojvodina									
			Beograd	Obrenovac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš - Beljin	Pirot	Požarevac	Smederevo	Osipaonica	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin
Bikovi	>500kg	SM				270													250			
Dviske	sve težine	sve rase	220	200	150	150																
Jagnjad	sve težine	sve rase	280	230	250	240	240	280	300	290	300	280	290		290	300	280	240				
Jarad	sve težine	sve rase	240	170	200	180	230	200				230					230	230				
Junad	350-480kg	sve rase								220								220				
Junad	>480kg	sve rase							250						250		250					
Koze	sve težine	sve rase	150		120		150	110				140						145				
Krave za klanje	sve težine	HF															140					
Krave za klanje	sve težine	SM				200			150	150							150	190				
Krmače za klanje	>130kg	sve rase		160	130	120	120					110					110	120				
Ovca	sve težine	sve rase	160	160	120	120	160	150		120	150	150			120	120	120	160				
Prasad	16-25kg	sve rase	230	200	220	210	240	220	280	220	230	240	270		240	280	200	230				
Prasad	<=15kg	sve rase	240	230	230		230		280	220	240		300		250	280						
Telad	80-160kg	SM				500				340		450										
Tovljenici	80-120kg	sve rase	170		170	150	160	180		140	150	170	140		160	160	140	160				
Tovljenici	>120kg	sve rase	140		140	120				140	135	170	130		140		130					
Šilježad	sve težine	sve rase	220							180	200											

Dominantne cene žitarica i stočne hrane u Srbiji za jul 2018. godine

Proizvod	Jedinica mere	Mesto prodaje	Centralna Srbija										Vojvodina									
			Beograd	Obrenovac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš - Beljin	Pirot	Požarevac	Smederevo	Osipaonica	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Pijaca	24	24		25	22	22		22		23					20	16.2	22		20	
Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	džak 50kg	Pijaca																16.6				
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Pijaca					20				15	17							20			
Pšenica	džak 50kg	Pijaca	20	25		25	22	20				23					20	18	19		20	
Sojino zmo	džak 50kg	Pijaca					50											46.5	45			
Stočni ječam	džak 50kg	Pijaca	20	25		24	22											18.1				
Stočni ječam	rinfuz	Pijaca																18				
Stočno brašno	džak 33kg	Pijaca	20	19			23					18										
Kukuruz (novi rod, okrunjen, veštački s	rinfuz	Silos														17					19	
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Silos													18	16			22			
Pšenica (novi rod)	rinfuz	Silos	17.6														18	16	16.5	16		
Sojino zmo	džak 50kg	Silos														40				43		
Stočni ječam	rinfuz	Silos					18													16.5		
Stočno brašno	džak 33kg	Silos					18															
Suncokret (zmo)	rinfuz	Silos																			38	
Lucerkino brašno (min 15% proteina)	džak 25kg	Maloprodaja			50					40									16.5			
Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	80	73	70	65	80		79	75					80			54				
Stočno brašno	džak 33kg	Maloprodaja				19	22		25	25		23		21								
Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	32	26	36	35	35		39	35				32				17.5				
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Gazdinstvo			18			20		20	15	11		16		17		20				16

Dominantne cene voća - zelene pijace u Srbiji za jul 2018. godine

Jedinica mere (din/kg)	CENTRALNA SRBIA												VOJVODINA						
	Beograd Kalenic	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin
Banana (Banana)	130	110	110	100	110	120	100	110	120	100	100	120	130	100	120	120	120	90	
Breskva (Peach)	100	80	60	60	80	80	60	70	80	50	80	80	80	80	60	80	60	60	80
Jabuka-ostala (Apple-other)	100	100	40	80	150	100	90	80	50	60	100	100	70			60	70	60	60
Kajsija (Apricot)	200	200	80	100	150	130	150	200		100	150		140	190	150	130	120	140	150
Kruška (Pear)	150	150	40	70	100	100	120	120	120	120	80	100	80	150	150	100	100	100	
Limun (Lemon)	300	250	250	250	250	280	250	230	220	180	230	260	230	300	180		250	250	
Malina (Raspberry)	250	300	250	250	200	200	200	200	300	350	200	250	280	300	250	180		400	200
Nektarina (Nectarine)	100	80	60	70	80	80	70	80	80	50	80		80	80	80	100		60	80
Orah (Walnut)	1100	1200	1200	900	1000	1000	900	1000	800	800	1200	900	1000	1100	800	800	500	800	1200
Pomorandža (Orange)	180	180			150		150	130				120		150	160		200		
Višnja (Cherry)	100	100	80		100			70				70			100			150	
Šljiva (Plum)	80	70	40	40	60	50	40	60	70	40	40	50	65	80	70		50	80	60

Dominantne cene povrća - zelene pijace u Srbiji za jul 2018. godine

Jedinica mere (din/kg)	CENTRALNA SRBIA												VOJVODINA						
	Beograd Kalenic	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin
Boranija-žuta (String bean-yellow)	150	200	130	100	100	100	120	100	100	120	100	100	140	200	180	100	100	100	150
Brokoli (Broccoli)	250	200	150				200						200	150					
Dinja (Melon)	50	50	50	50	50	30	50	60	50	40	50	50	40	50	60	60	20	40	30
Karfiol (Cauliflower)	150	200			200		150						200	150		200	150	80	
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	80	70	40	40	60	40	60	50	30	50	40	40	70	80	60	80	50	50	60
Krompir (Potato)	80	80	50	50	50	50	50	60	50	50	50	60	50	60	60	60	50	40	50
Kupus (Cabbage)	80	70	30	40	50	60	40	60	50	40	40	70	60	80	50	50	50	90	40
Lubenica (Watermelon)	30	30	25	25	30	25	20	25	25	15	20	25	20	30	20	35	20	20	25
Luk beli (Garlic)	400	400	500		500	400	300	300	500	400	300	450	400	400	600		500	350	300
Luk-crni (Onion)	80	80	60	50	60	50	50	60	50	50	40	60	50	60	60	60	50	40	50
Paprika-babura (Pepper-babura)	100	120			80	50		60	80	80	50		100	100	90	100	80	90	60
Paprika-šilja (Pepper-šilja)	100	120	80	80	80	60	80	70	80	80	100	80			120	100			60
Paradajz (Tomato)	100	80	50	60	80	50	50	80	80	50	60	70		70	65	90	60	70	60
Pasulj-beli (Beans white)	380	300	250	200	250	320	240	300	280	280	230	260	250		300		300	300	300
Patidžan (Eggplant)	80	100	200			80	80	150	120		100		100		80				50
Praziluk (Leek)	200	200				120	50	120	100		200						200	80	
Spanać (Spinach)	150	200				100								200	150			120	150
Tikvice (Zucchini)	70	60	50	50	50	50	50	60	60	40	50	50	70	60	70	50	50	50	40
Zelena salata-komad (Lettuce-piece)	80	60	20		30	50	40		50		30			60	70		30	50	
Šargarepa (Carrot)	100	100	120	50	100	80	100	100	100	60	80	80	70	100	90	60	80	50	60

AGROPONUDA

BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

Poštovani poljoprivredni proizvođači posetite stranicu <http://www.agroponuda.com/> ili nam se obratite ako želite nešto da oglasite da prodajete ili kupujete.

.PSSS - „POLJOSAVET” DOO - LOZNICA
015/7883-760 7883- 546 e-mail: zzplo@orion.rs

Poljoprivredni savetodavci:

Radmila Čalić, savetodavac za zaštitu bilja

tel. 015/7883-546

Zlatica Krsmanović, savetodavac za voćarstvo

tel. 015/7883-760

Gordana Vujaklija, savetodavac za stočarstvo

tel. 015/7883-546

Milica Popadić, savetodavac za ratarstvo

tel. 015/7883-546

Dušan Despotović, savetodavac za ratarstvo

tel. 015/7883-760

Milenko Đurić, savetodavac za ratarstvo

tel. 015/7883-760

Živko Stefanović, savetodavac za agroekonomiju

tel. 015/7883-546